

Фінансова реструктуризація

ІРИНА МУДРА
ЗАСТУПНИК ДИРЕКТОРА ДЕПАРТАМЕНТУ
РЕСТРУКТУРИЗАЦІЇ ЗАБОРГОВАНOSTІ ТА
СТЯГНЕННЯ АТ «ОЩАДБАНК»

Закон України «Про фінансову реструктуризацію» від 14 червня 2016 року № 1414-VIII

Запроваджує процедуру добровільної реструктуризації грошових зобов'язань та/або господарської діяльності боржника

Встановлює зобов'язання боржника та залучених кредиторів завершити переговори та затвердити план реструктуризації не пізніше ніж протягом 90 календарних днів, або, в разі подовження за згодою залучених кредиторів, які не є пов'язаними з боржником особами, не пізніше, ніж 180 днів із дати початку проведення процедури фінансової реструктуризації

Встановлює особливий податковий режим як для боржника, так і для кредиторів

Передбачає застосування ключових і найбільш розповсюджених в світовій практиці інструментів без рішення суду: мораторій та standstill

УЧАСНИКИ та ПЕРЕДУМОВИ РЕСТРУКТУРИЗАЦІЇ

Учасники реструктуризації

- **БОРЖНИК**
- **ПОВ'ЯЗАНІ ОСОБИ БОРЖНИКА**
- **ЗАЛУЧЕНІ КРЕДИТОРИ**
- **ІНВЕСТОРИ (В РАЗІ ЇХ НАЯВНОСТІ)**

Умови для початку процедури

- письмова згода боржника і кредитора
- боржник знаходиться в критичному фінансовому стані і не в змозі виконувати свої зобов'язання, а його діяльність є перспективною
- відсутнє по відношенню до боржника порушене провадження у справі про банкрутство
- відсутнє здійснення санації боржника до порушення провадження у справі про банкрутство
- участь в процедурі щонайменше однієї фінансової установи, не пов'язаної з боржником
- розмір вимог фінансової установи – не менше 50% загальної суми вимог фінансових установ до боржника, за винятком пов'язаних осіб
- загальна кількість кредиторів не обмежена, участь усіх кредиторів боржника не є обов'язковою

СПОСТЕРЕЖНА РАДА

Повноваження Спостережної ради

- створення та формування персонального складу Секретаріату
- розробка та затвердження положення про Секретаріат
- здійснення контролю за діяльністю Секретаріату, узагальнення звітності, яка надається Секретаріатом, про перебіг та результати проведення процедури фінансової реструктуризації
- створення та формування персонального складу Арбітражного комітету
- затвердження та внесення змін до списку арбітрів
- затвердження та внесення змін до арбітражного регламенту та ставок арбітражного збору
- затвердження рекомендацій та вимог до документів, необхідних для проведення процедури фінансової реструктуризації, які подаються до Секретаріату або надсилаються Секретаріатом, та до звіту про проведення огляду фінансово-господарської діяльності Боржника
- розробка та затвердження вимог до незалежних експертів

СЕКРЕТАРИАТ

Повноваження створеного Спостережною радою Секретаріату

- інформаційно-аналітичне, організаційне та адміністративне забезпечення проведення процедури фінансової реструктуризації вирішує адміністративні та процедурні питання, пов'язані з проведенням процедури фінансової реструктуризації
- підготовка та надання Спостережній раді звітів про перебіг та результати процедури фінансової реструктуризації
- систематизація та поширення інформації про проведення процедури фінансової реструктуризації
- розробка рекомендацій щодо проведення процедури фінансової реструктуризації
- розробка рекомендацій та вимог до документів, необхідних для процедури фінансової реструктуризації
- створення та супроводження веб-сайту, на якому розміщується інформація відповідно до вимог Закону

АРБИТРАЖ

Арбітраж

Арбітражний комітет утворюється Спостережною радою та складається з голови та двох заступників голови

Список арбітрів затверджує Спостережна рада

Залучені кредитори мають право передати на розгляд до арбітражу будь-який спір, який виникає під час проведення процедури фінансової реструктуризації

Вирішення спорів

Спир може бути переданий на розгляд до Арбітражу за наявності арбітражної угоди, яка укладається у вигляді:

- арбітражного застереження у рамковому договорі
- письмової згоди боржника в заяві про реструктуризацію
- арбітражного застереження у згоді кредитора на реструктуризацію

Арбітражне рішення є остаточним та обов'язковим для сторін спору. Невиконання арбітражного рішення тягне за собою накладення штрафу в розмірі 1000 мін. заробітних плат

N.B.

Якщо орган стягнення не давав згоду на реструктуризацію, то він не є стороною арбітражної угоди та відносно нього арбітраж не може приймати рішення

Для примусового виконання арбітражного рішення його необхідно визнавати в компетентному суді – це може зайняти більше часу, ніж відведено на реструктуризацію

ПРОЦЕДУРА РЕСТРУКТУРИЗАЦІЇ

Процедура реструктуризації 1

Боржник звертається до фінансових установ з пропозицією щодо реструктуризації

Фінансові установи дають згоду на реструктуризацію

Боржник подає в Секретаріат заяву про реструктуризацію, в якій зазначає всіх кредиторів

Секретаріат реєструє заяву та приймає рішення про початок реструктуризації, повідомляє кредиторів про проведення перших зборів

Секретаріат надсилає усім кредиторам повідомлення про початок реструктуризації та розміщує таке повідомлення на сайті

Процедура реструктуризації 2

Вводиться мораторій

Боржник надає кредиторам всю передбачену Законом інформацію

Збори кредиторів (прийняття рішень щодо реструктуризації, в т.ч. призначення незалежного експерта, продовження або припинення дії мораторію, укладення договору про відстрочку тощо)

Створення координаційного комітету фінансових установ (та комітету кредиторів (входять всі залучені контрагенти))

Огляд фінансово-господарської діяльності боржника експертом та надання позитивного звіту

Процедура реструктуризації 3

Підготовка плану реструктуризації (робота в комітетах, узгодження позицій і т.п.)

Скликання зборів залучених кредиторів

Затвердження плану реструктуризації на зборах залучених кредиторів (пов'язані особи та орган стягнення, вимоги якого становлять менше 1/3 грошових зобов'язань боржника перед усіма залученими кредиторами, не беруть участь в голосуванні).

Якщо проголосували більш як 2/3 залучених кредиторів але менше 100%, звернення до арбітражу для затвердження плану реструктуризації

Винесення арбітром рішення про затвердження плану реструктуризації

Процедура реструктуризації 4

Підписання плану реструктуризації боржником, залученими кредиторами, арбітром (якщо затвердження відбувається за участі арбітра) та іншими особами, якщо на них покладені певні обов'язки планом реструктуризації

Повідомлення боржником секретаріату про підписання плану реструктуризації

Умови плану реструктуризації є обов'язковими для всіх залучених кредиторів, включаючи кредиторів, які не брали участі в голосуванні або голосували проти затвердження плану реструктуризації, та мають переважну силу над положеннями будь-яких договорів

Завершення процедури фінансової реструктуризації та дії мораторію

Виконання сторонами плану реструктуризації

СТАН РЕАЛІЗАЦІЇ ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ФІНАНСОВУ РЕСТРУКТУРИЗАЦІЮ»

Організаційна та документальна готовність Закону України « Про фінансову реструктуризацію»

Станом на 18.11.2016 року триває робота щодо забезпечення нормативної та організаційної інфраструктури. Очікується, що процес підготовки закінчиться в січні

✓	/	• Формування складу Спостережної ради	
!		• Утворення Секретаріату, створення персонального складу, розроблення положення про секретаріат	
✗		• Розроблення вимог до незалежних експертів., вимог до звіту незалежного експерта	✓ – виконано
✗		• Розроблення рекомендації щодо проведення процедури	✗ - не виконано
✓		• Положення НБУ про звільнення банків від відповідальності (не застосування заходів впливу)	! – виконано частково
✗		• Створення арбітражного комітету, обрання його складу	
!		• Розроблення та затвердження арбітражного регламенту	
✗		• Визначення КМУ органу, що застосовує санкції до учасників процедури, які не є фінансовими установами, та затвердження	
✗		• Розроблення вимог щодо документів, необхідних для процедури	
✓		• Опублікування НБУ рамкового договору про приєднання	

Переваги та наслідки для фінансових установ при проведенні реструктуризації боржників в рамках Закону «Про фінансову реструктуризацію»

ЗВІЛЬНЕННЯ ВІД ЗАСТОСУВАННЯ ЗАХОДІВ ВПЛИВУ

Для забезпечення реалізації перехідних положень Закону «Про фінансову реструктуризацію», Закон «Про банки і банківську діяльність» доповнено п.6 до Розділу VII, відповідно до якого до банків не застосовуються заходи впливу за порушення окремих економічних нормативів, які виникли в наслідок участі банку в процедурі фінансової реструктуризації:

- нормативу короткострокової ліквідності;
- нормативу максимального розміру кредитного ризику на одного контрагента;
- нормативу інвестування;
- лімітів валютної позиції.

ВПЛИВ НА ФОРМУВАННЯ РЕЗЕРВІВ

Відповідно до постанови Національного банку України «Про затвердження Положення про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями» від 30 червня 2016 року № 351, дозволяється не визнавати дефолту боржника/контрагента, якщо зазначені нижче дії було проведено в рамках процедури фінансової реструктуризації відповідно до Закону:

- внесено зміни до умов договору, у тому числі пов'язані з реструктуризацією боргу, які передбачають прощення частини боргу та/або капіталізацію або заміну на інший актив нарахованих та несплачених відсотків за більш ніж 90 календарних днів поспіль;
- банком ухвалено рішення про конвертацію (переведення) частини або всієї суми боргу боржника/контрагента в капітал боржника/контрагента;
- внесено зміни до умов договору (реструктуризація боргу), які пов'язані з фінансовими труднощами боржника (клас боржника, визначений банком на момент проведення реструктуризації, - не вище 8, та/або на момент проведення реструктуризації боржник прострочив погашення боргу більше ніж на 30 календарних днів).

САНКЦІЇ ДО БАНКІВ ЗА ПОРУШЕННЯ ВИМОГ ЗАКОНУ

Постановою Правління Національного банку України №392 від 13 жовтня 2016р. затверджено положення про застосування санкцій за порушення банками вимог Закону «Про

фінансову реструктуризацію». Національні санкції за порушення до банків санкції, передбачені частинами другою та третьою статті 30 Закону , а саме:

- 1) ненадання фінансування боржнику, відповідно до затвердженого плану реструктуризації, погодженим таким залученим кредитором – штраф 5 % суми ненаданого фінансування;
- 2) порушення умов мораторію щодо заборони на звернення стягнення на майно Боржника - штраф у розмірі вартості майна, на яке було звернено стягнення або щодо якого було отримано володіння або контроль, а будь-яке таке майно має бути повернуто боржнику;
- 3) зарахування зустрічної однорідної вимоги під час дії мораторію - штраф у розмірі 125 відсотків суми вимоги, щодо якої було здійснено зарахування зустрічних однорідних вимог;
- 4) порушення умов договору про відстрочку щодо стягнення заборгованості або звернення стягнення на предмет застави (іпотеки) протягом строку дії договору про відстрочку - штраф у розмірі стягненої заборгованості або вартості предмета застави (іпотеки), з поверненням суми такої заборгованості або предмету застави (іпотеки) боржнику.

□ Національний банк приймає рішення про застосування санкції до банку протягом 30 календарних днів із дня отримання від боржників, спостережної ради, секретаріату чи арбітражного комітету повного пакета документів, що підтверджує факт допущеного банком порушення вимог Закону про реструктуризацію.

□ Рішення щодо застосування до банків санкцій приймається Комітетом з питань нагляду та регулювання діяльності банків, нагляду (оверсайту) платіжних систем. Рішення може бути оскаржено до суду.

Податкові пільги, пов'язані з процедурою фінансової реструктуризації (ПДВ)

БЕЗСТРОКОВІ

- ❑ Часткове звільнення від ПДВ операцій з постачання фін.установою заставного майна, набутого у власність при зверненні стягнення за договором кредиту/позики (на частину вартості майна, що дорівнює сумі придбання активу). Незаставні активи - також
- ❑ База оподаткування ПДВ – позитивна різниця між ціною постачання та ціною придбання таких активів (за умови невключення сум ПДВ до податкового кредиту при набутті права власності на актив);

СТРОКОВІ

- ❑ до 1 січня 2020 р. - звільнення від ПДВ операцій боржників-платників ПДВ з постачання товарів для цілей погашення заборгованості перед кредиторами відповідно до Плану реструктуризації / Плану санації, затверджених згідно Закону «Про фінансову реструктуризацію» або Закону «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом»..
- ❑ РОЗДІЛ V ПКУ щодо нарахування податкових зобов'язань або коригування раніше визнаних податкових зобов'язань та/або виділеного податкового кредиту – не застосовується такими боржниками у зв'язку з постачанням.

Податкові пільги, пов'язані з процедурою фінансової реструктуризації (податок на прибуток)

СТРОКОВІ – на період дії Закону

- ❑ Звільнення від оподаткування доходів, отриманих внаслідок списання податкового боргу, прощення заборгованості, розстрочення/ відстрочення виконання зобов'язань згідно Закону
- ❑ розстрочення сплати податку з доходів, отриманих внаслідок розформування (зменшення) резервів в процедурі реструктуризації згідно Плану реструктуризації або в процедурі досудової санації згідно Плану санації (резерви банків та небанківських фінансових установ):
  - розстрочення надається на 3 роки, наступних за роком, в якому затверджено План реструктуризації / План санації
  - оподаткування здійснюється рівними частинами, по 1/3 щорічно від суми доходу, отриманого внаслідок зменшення резервів

Не звільняються від оподаткування:

- ❑ Використання вже сформованих резервів для прощення боргів
- ❑ Інші операції платника податку, що не пов'язані зі списанням податкового боргу, прощенням заборгованості, розстроченням / відстроченням виконання зобов'язань згідно Закону про реструктуризацію

**ДЯКУЮ ЗА УВАГУ І БАЖАЮ
УСПІХУ!**
